

III. Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků za 1. pololetí 2006

Rok 2005 představoval z hlediska financování územních samosprávných celků významnou změnu především pro kraje. K 3. lednu 2005 nabyla účinnosti novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní jako zákon č. 1/2005 Sb. Touto novelou se zvýšilo procento krajů na sdílených daních z původních 3,1 % na 8,92 %. Přestože novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, byla přijata v menším rozsahu oproti vládnímu návrhu (původní návrh byl 15,06 %), vznikl krajům v rámci vlastních příjmů určitý prostor pro stanovení vlastních finančních priorit. S účinností od roku 2005 tak kraje rozhodují o alokaci prostředků na výkon kompetencí, které na ně byly převedeny v průběhu II. fáze reformy územní veřejné správy, nebo kompetencí zcela nových, které dosud zabezpečovaly resorty a které byly do této doby financovány výhradně dotacemi ze státního rozpočtu a z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

Změna rozpočtového určení daní pro kraje má vliv na strukturu dotací, které jsou obsaženy ve finančních vztazích státního rozpočtu k rozpočtům krajů na rok 2006. Obsahem finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů zůstává v roce 2006 jen příspěvek na výkon státní správy a dotace na sociální služby, jež nebyla předmětem převodu do daňových příjmů krajů. Vliv novely zákona o rozpočtovém určení daní se projevuje i ve skladbě dotací určených pro kraje na rok 2006 v dalších kapitolách státního rozpočtu a v rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

Pokud jde o obce, ve státním rozpočtu se pro rok 2006 objevují následující změny. Byl vytvořen samostatný finanční vztah státního rozpočtu k rozpočtu hl. m. Prahy. Tento krok je zaměřen na zohlednění specifického postavení hl. m. Prahy, které v souladu se zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, vykonává funkci hlavního města, obce a kraje zároveň.

Od roku 2006 je použita nová metodika propočtu příspěvku na výkon státní správy ve vztahu k obcím. Novou metodiku stanovení příspěvku na výkon státní správy zpracovalo Ministerstvo vnitra v souladu s usnesením vlády č. 238/2004 o postupu optimalizace právního a ekonomického prostředí pro výkon veřejné správy

orgány územních samosprávných celků. Hlavní předností nového systému propočtu příspěvku na výkon státní správy je sjednocení způsobu výpočtu příspěvku na výkon státní správy pro všechny druhy působností obcí. Výše příspěvku je závislá nejen na velikosti správního obvodu, ale z malé části i na relativní velikosti centra správního obvodu (tj. poměru počtu obyvatel centra správního obvodu ku počtu obyvatel správního obvodu).

Rozpočet krajů na rok 2006 je poprvé koncipován jako schodkový, a to ve výši 1,5 mld. Kč, rozpočet obcí je koncipován též jako deficitní, a to ve výši 7,6 mld. Kč.

V souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, musí být schodek uhrazen buď finančními prostředky z minulých let nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů. Rozhodnutí o tom, který z těchto zdrojů bude použit, je v pravomoci zastupitelstev krajů a obcí.

1. Celkové výsledky hospodaření krajů, obcí a dobrovolných svazků obcí

Územní samosprávné celky jsou tvořeny rozpočty krajů a rozpočty obcí.

Kraje, obce a dobrovolné svazky obcí získaly ke konci prvního pololetí roku 2006 do svých rozpočtů 173,5 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu ve výši 47,7 %. Obce a dobrovolné svazky obcí (dále jen „obce“) se na celkových příjmech podílely 65,9 %.

V roce 2006 je v důsledku novely zákona o rozpočtovém určení daní financování krajů zabezpečeno z jedné třetiny daňovými příjmy, dvě třetiny tvoří dotace ze státního rozpočtu. U obcí jsou hlavním zdrojem financování veřejných statků daňové příjmy.

Příjmy a výdaje krajů a obcí v 1. pololetí roku 2006

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Ukazatel	Rozpočet 2006 po všech změnách	Skutečnost k 30.6.2006	% plnění	Obce a DSO skutečnost k 30.6.2006	Podíl obcí a DSO	Kraje skutečnost k 30.6.2006
1	2	3	4	5	5:3	6
I. Daňové příjmy	172 700,0	84 673,6	49,0	64 795,0	76,5	19 878,6
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	48 100,0	21 167,5	44,0	15 741,2	74,4	5 426,3
z toho :						
ze závislé činnosti a funkčních požitků	32 800,0	16 096,0	49,1	11 585,3	72,0	4 510,7
ze samostatné výdělečné činnosti	13 400,0	4 078,0	30,4	3 456,2	84,8	621,8
z kapitálových výnosů	1 900,0	990,5	52,1	696,7	70,3	293,8
Daně z příjmů právnických osob	42 900,0	22 797,6	53,1	17 746,6	77,8	5 051,0
z toho :						
daň z příjmů právnických osob	36 800,0	17 210,1	46,8	12 159,2	70,7	5 050,9
daň z příjmů právnických osob za obce	5 800,0	5 587,3	96,3	5 587,3	100,0	
daň z příjmů právnických osob za kraje	300,0					
Daň z přidané hodnoty	65 600,0	31 843,0	48,5	22 455,0	70,5	9 388,0
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	11 000,0	7 039,2	64,0	7 025,8	99,8	13,4
Daň z nemovitostí	5 100,0	1 821,9	35,7	1 821,9	100,0	
Ostatní daňové příjmy		4,0		4,0	100,0	
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	26 000,0	12 681,8	48,8	11 779,4	92,9	1 312,5
III. Kapitálové příjmy	12 900,0	6 823,9	52,9	6 715,0	98,4	108,9
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	211 600,0	104 179,3	49,2	83 289,4	79,9	21 300,0
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	152 271,4	69 355,1	45,5	31 143,8	44,9	40 905,1
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	363 871,4	173 529,0	47,7	114 433,1	65,9	62 205,1
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	271 635,5	132 434,4	48,8	79 714,3	60,2	54 712,7
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	101 345,4	29 922,4	29,5	26 577,8	88,8	4 472,8
Výdaje celkem (po konsolidaci)	372 980,9	162 356,8	43,5	106 292,1	65,5	59 185,5
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	-9 109,5	11 172,2		8 141,0	72,9	3 019,6

Celkové výdaje územních samosprávných celků byly čerpány ve výši 162,4 mld. Kč, tj. plnění ve výši 43,5 % rozpočtu. Obce se na celkových výdajích podílejí 65,5 %.

Kraje a obce skončily své hospodaření v prvním pololetí převahou příjmů nad výdaji ve výši 11,2 mld. Kč. Kraje vykazují přebytek 3,0 mld. Kč, obce 8,2 mld. Kč.

Kraje vykazují na bankovních účtech ke konci sledovaného období částku 10,1 mld. Kč, obce 60,5 mld. Kč.

Hodnocení plnění příjmů a výdajů krajů a obcí za 1. pololetí 2006 je provedeno samostatně k rozpočtu po změnách.

2. Příjmy a výdaje krajů

Celkové příjmy krajů činily v roce 2006 ke konci 1. pololetí 62,2 mld. Kč. Vlastní příjmy krajů dosáhly výše 21,3 mld. Kč, tj. o 4,3 mld. Kč více proti předcházejícímu srovnatelnému období a představovaly 34,2 % celkových příjmů. Zbývající část příjmů tvoří dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů.

Od počátku roku 2005 je účinná novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Novela navýšila procentní podíl krajů na výnosech sdílených daní z 3,1 % na 8,92 %. S touto skutečností je spojen i růst významu daňových příjmů krajů v rámci příjmové stránky jejich rozpočtů.

Vývoj příjmů krajů

Tabulka č. 2

(v mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2005	Rozpočet 2006		Skutečnost k 30.6.2006	% plnění	Index 06/05
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	15 580,0	41 300,0	41 300,0	19 878,6	48,1	127,6
z toho :						
Daně z příjmů fyzických osob	5 083,9	11 100,0	11 100,0	5 426,3	48,9	106,7
Daně z příjmů právnických osob	3 410,8	11 000,0	11 000,0	5 051,0	45,9	148,1
Daň z přidané hodnoty	7 074,6	19 200,0	19 200,0	9 388,0	48,9	132,7
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	1 284,4	3 100,0	3 100,0	1 312,5	42,3	102,2
III. Kapitálové příjmy	102,3	400,0	400,0	108,9	27,2	106,5
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	16 966,7	44 800,0	44 800,0	21 300,0	47,5	125,5
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	38 352,2	74 986,5	82 347,1	40 905,1	49,7	106,7
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	55 318,1	119 786,5	127 147,1	62 205,1	48,9	112,4

Daňové příjmy krajů vykazaly k 30. červnu 2006 objem 19,9 mld. Kč, tj. plnění proti rozpočtu na 48,1 %. Proti pololetí roku předchozího jsou daňové příjmy vyšší o 4,3 mld. Kč. Podíl daňových příjmů na vlastních příjmech činil 93 %, což je o 1,5 % více proti srovnatelnému období minulého roku.

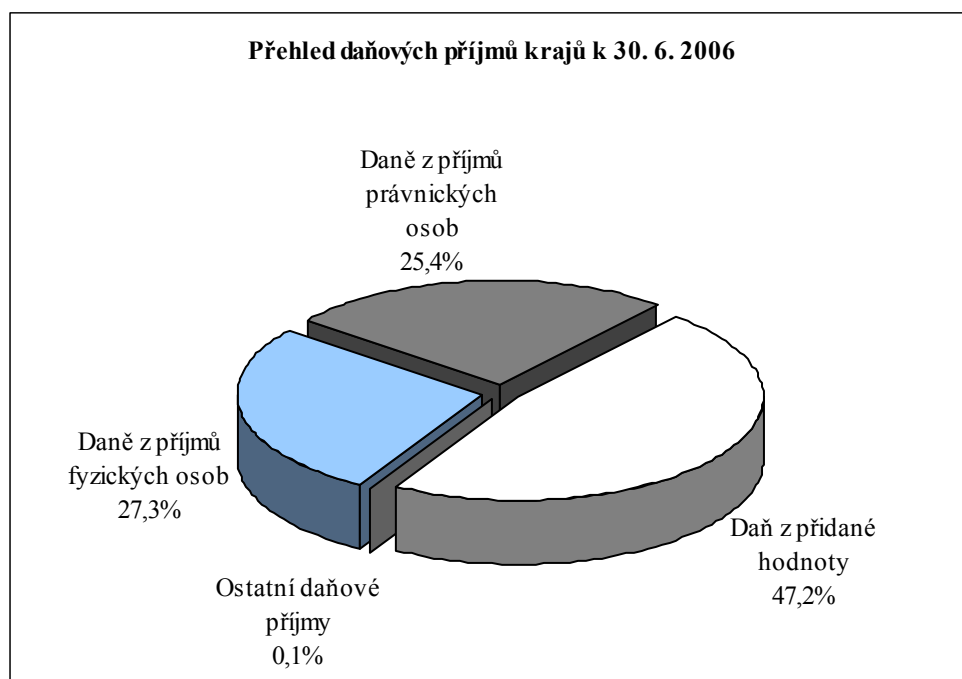
Daň z příjmů fyzických osob celkem dosáhla ke konci sledovaného období výše 5,4 mld. Kč (plnění rozpočtu 48,9 %) a proti srovnatelnému období minulého roku vzrostla o 0,3 mld. Kč, nárůst se plně projevil u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována u krajů ve výši 5,1 mld. Kč (plnění rozpočtu 45,9 %) a v absolutním vyjádření byl výnos této daně vyšší o 1,6 mld. Kč. Objemově nejvýznamnější je daň z přidané

hodnoty, která je vykazována ve výši 9,4. mld Kč (plnění rozpočtu 48,9 %) a tvoří téměř polovinu daňových příjmů.

Vlastní příjmy krajů jsou dále tvořeny **nedaňovými příjmy**, které dosáhly v pololetí letošního roku výše 1,3 mld. Kč, tj. 42,3 % rozpočtu po změnách a jejich výše zůstává zhruba na úrovni minulého období. Nárůst příjmů zaznamenala položka příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy, kde dvě třetiny příjmů tvoří platby za odebrané množství podzemní vody (zahrnuje poplatky za skutečný odběr podzemní vody podle vodního zákona) a dále položka odvody příspěvkových organizací. Naopak mírně poklesly příjmy z pronájmu majetku a příjmy z vlastní činnosti.

Kapitálové příjmy dosáhly výše 0,1 mld. Kč a jsou plně tvořeny příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Graf č. 1

Hlavním zdrojem příjmů krajů jsou v roce 2006, i přes novelu zákona o rozpočtovém určení daní, **dotace ze státního rozpočtu**. Dotace krajů tvoří dotace obsažené ve finančním vztahu státního rozpočtu k rozpočtům krajů zahrnuté v kapitole Všeobecná pokladní správa, ostatní dotace v kapitole Všeobecná pokladní správa a dotace z ostatních kapitol státního rozpočtu a ze státních fondů.

Vliv novely zákona o rozpočtovém určení daní se promítá v roce 2006 zejména do struktury finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů. Většinu kompetencí, které byly před nabytím účinnosti novely financovány z dotací a příspěvků obsažených ve finančních vztazích státního rozpočtu k rozpočtům krajů, financují kraje ze svých navýšených daňových příjmů. Z tohoto důvodu nejsou již od roku 2006 rozpočtovány následující dotace a příspěvky: příspěvek na dopravní obslužnost v autobusové dopravě, příspěvek na dopravní obslužnost v drážní dopravě, dotace na výkon zřizovatelských funkcí a činností převedených z okresních úřadů, obcí, případně resortů krajům (s výjimkou dotace na sociální služby) a dotace na financování běžného a investičního rozvoje územních samosprávných celků.

Celkový objem finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů je pro rok 2006 rozpočtován ve výši 5,9 mld. Kč (příloha č. 6 k zákonu č. 543/2005 Sb.) a člení se na příspěvek na výkon státní správy a dotace na sociální služby.

Příspěvek na výkon státní správy v celkové výši 1,0 mld. Kč zahrnuje prostředky na financování výkonu státní správy přenesené působnosti vyplývající z I. a II. fáze reformy územní veřejné správy, část prostředků ve výši 53,7 mil. Kč je určen na jednotky Sborů dobrovolných hasičů obcí, kterým kraje hradí náklady spojené se zásahy mimo jejich územní obvod a podílí se na financování jejich akceschopnosti, pořízení a na obnově požární techniky. Část příspěvku na výkon státní správy ve výši 0,2 mld. Kč byl součástí převodů do daňových příjmů krajů, proto je výše příspěvku na výkon státní správy na rok 2006 nižší oproti úrovni ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005. Výše příspěvku byla pro rok 2006 valorizována o 2,5 %.

Dotace na sociální služby je určena na financování sociálních služeb na území kraje. Objem dotace ve výši 5,0 mld. Kč zůstává na úrovni roku minulého.

Celkem bylo krajům k 30. červnu uvolněno v rámci finančního vztahu v měsíčních splátkách 3,0 mld. Kč, tj. 50,8 % rozpočtu.

Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly krajům dále poskytnuty další účelové neinvestiční prostředky na financování činnosti krajského koordinátora romských poradců, na náhradu škody způsobené chráněným živočichem na základě zákona č. 115/2000 Sb., na protiradonová opatření, na výdaje spojené s likvidací nepoužitých léčiv, na výdaje za činnosti v oblasti zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, na příspěvek na výkon státní správy pro kraje, na volby do Parlamentu ČR a na zabezpečení voleb do zastupitelstev obcí, na prevenci kriminality na místní úrovni, dále na nájemné, na provoz zařízení pro osoby s Alzheimerovou nemocí a na projekt PPP „Komplexní modernizace Krajské nemocnice Pardubice“. K 30. červnu přijaly

kraje ze státního rozpočtu z kapitoly Všeobecná pokladní správa prostředky v celkové výši 0,1 mld. Kč.

Další zdroj příjmů krajů představují dotace poskytované přímo z rozpočtu jednotlivých kapitol státního rozpočtu v souladu se schválenými programy pro rok 2006. Největší objem dotací ve výši 35,8 mld. Kč přijaly kraje z rozpočtu **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy**, kde téměř celou výši dotací pokrývaly neinvestiční výdaje směřující především do oblastí přímých nákladů škol (platy, výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, služby apod.). Investiční dotace přijaté krajskými úřady ve výši 33,9 mil. Kč byly zaměřeny na projekty státní informační politiky.

Z kapitoly **Ministerstva práce a sociálních věcí** získaly kraje finanční prostředky ve výši 0,5 mld. Kč jednak na podporu neziskových subjektů, které poskytují sociální služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory a na aktivní politiku zaměstnanosti. Další neinvestiční prostředky byly použity v rámci operačního programu lidských zdrojů, který je zaměřen na snížení nezaměstnanosti a zlepšení struktury pracovních míst. V investiční oblasti byly realizovány stavební úpravy zařízení sociální péče včetně domovů důchodců v působnosti krajských úřadů.

Tabulka č. 3

**Přehled o přijatých dotacích a půjčkách krajskými úřady
z rozpočtů jednotlivých kapitol a ze státních fondů k 30.6.2006**

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Úřad vlády ČR	3,9	3,9		
Ministerstvo obrany	2,1	2,1		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	547,3	523,8	23,5	
Ministerstvo vnitra	1,0	1,0		
Ministerstvo životního prostředí	20,5	20,5		
Ministerstvo pro místní rozvoj	162,5	21,1	141,4	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	38,6		38,6	
Ministerstvo zemědělství	21,6	15,9	5,7	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	35 844,5	35 810,6	33,9	
Ministerstvo kultury	144,3	43,4	100,9	
Ministerstvo zdravotnictví	225,0	11,3	213,7	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	0,4	0,4		
Národní fond	98,2	10,6	87,6	
Operace státních finančních aktiv	8,4	3,9	4,5	
Všeobecná pokladní správa	3 041,2	3 041,2		
Státní fond životního prostředí	3,0	2,7	0,3	
Státní fond dopravní infrastruktury	88,0	1,8	59,2	27,0
C e l k e m	40 250,5	39 514,2	709,3	27,0

Kraje přijaly z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové dotace ve výši 0,2 mld. Kč. Finanční prostředky byly použity především na podporu regionálního rozvoje v rámci Společného regionálního operačního programu, programu INTERREG III A a Phare 2003. **Ministerstvo zdravotnictví** uvolnilo investiční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč především na optimalizaci sítě regionálních zdravotnických zařízení a obnovu materiálně technické základny nemocnic. Z rozpočtu kapitoly **Ministerstva kultury** přijaly kraje 0,1 mld. Kč na regeneraci městských památkových rezervací, na opravy a rekonstrukce vybraných kulturních zařízení, na zajištění regionálních funkcí veřejných knihoven, na podporu profesionálních divadel a symfonických orchestrů apod.

Na financování dopravní infrastruktury obdržely kraje do svých rozpočtů ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** účelové dotace a půjčky v celkovém objemu 0,1 mld. Kč. Především se jednalo o investiční prostředky na výstavbu a obnovu silniční sítě.

Z **Národního fondu** byly za 1. pololetí 2006 uvolněny dotace na přeshraniční spolupráci s Německem, Rakouskem a Polskem, dále na podporu infrastruktury v oblasti dopravy apod. Kraje obdržely finanční prostředky v celkovém objemu 0,1 mld. Kč.

Celkové výdaje krajů byly ke konci prvního pololetí čerpány ve výši 59,2 mld. Kč, tj. plnění 46,0 %, téměř veškeré výdaje představují neinvestiční výdaje, které ve sledovaném období činily 54,7 mld. Kč. Celkové výdaje krajů byly ve srovnání se stejným obdobím minulého roku vyšší o 4,9 mld. Kč.

Největší položku **neinvestičních výdajů** tvoří neinvestiční transfery příspěvkových organizací především v odvětví školství, zdravotnictví a sociální péče, které představují 45,9 % běžných výdajů. Kraje vykázaly nárůst u této položky ve srovnání s minulým obdobím o 1,3 mld. Kč.

Druhou objemově největší položku tvoří neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím, která se zvýšila o 1,0 mld. Kč. Jedná se o přímé náklady na vzdělání poskytnuté z rozpočtů krajů základním školám v souladu s novým školským zákonem, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2005.

Výdaje krajů na dopravní obslužnost činily ke konci prvního pololetí 3,9 mld. Kč a jsou ve srovnání se stejným obdobím minulého roku vyšší o 0,2 mld. Kč. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci se vyznačují mírným nárůstem, u položky nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatní nákupy vykázaly kraje ve srovnání se stejným obdobím minulého roku nárůst ve výši 0,2 mld. Kč.

Kapitálové výdaje krajů činily ke konci prvního pololetí 4,5 mld. Kč, na celkových výdajích se podílejí 7,6 %. Proti minulému srovnatelnému období vzrostly kapitálové výdaje o 1,8 mld. Kč.

Polovinu kapitálových výdajů tvoří investiční nákupy a související výdaje, které zahrnují skutečné platby za pořízení dlouhodobého investičního majetku, kraje vykázaly nárůst na této položce o 1,3 mld. Kč. V průběhu sledovaného období byly realizovány investiční akce formou investičních dotací příspěvkovým organizacím, které činily 1,2 mld. Kč.

3. Příjmy a výdaje obcí

Celkové příjmy obcí dosáhly ke konci prvního pololetí 114,4 mld. Kč, což je o 10,8 mld. Kč více proti srovnatelnému období předchozího roku. Obce vykazují plnění rozpočtu po změnách ve výši 48,3 %. Nárůst příjmů je způsoben především zvýšením daňových příjmů, především daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty a vyšším čerpáním dotací z jednotlivých kapitol státního rozpočtu a Národního fondu.

Základním zdrojem příjmů obcí zůstávají nadále daňové příjmy, které tvoří již více než polovinu (56,6 %) jejich celkových příjmů. Nedaňové příjmy se podílejí na celkových příjmech obcí 10,3 % a kapitálové příjmy 5,9 %. Vlastní příjmy obcí tvoří téměř tři čtvrtiny (72,8 %) rozpočtů obcí.

Další objemově významnou položkou jsou přijaté dotace ze státního rozpočtu, státních fondů a Národního fondu, které se na celkových příjmech podílejí 22,0 %. Zbývající část (5,2 %) dotací pro obce tvoří dotace od krajů a převody z vlastních fondů.

Daňové příjmy rozpočtů obcí jsou v roce 2006 naplňovány podle novely zákona o rozpočtovém určení daní č. 243/2000 Sb., ve znění pozdějších zákonů. Schválení novely zákona o rozpočtovém určení daní nemělo vliv na daňové příjmy obcí.

Daňové příjmy obcí vykázaly k 30. červnu objem 64,8 mld. Kč, tj. 49,3 % rozpočtu. Podíl daňových příjmů na celkových příjmech zůstal zhruba na stejné úrovni, v absolutním vyjádření se tyto příjmy zvýšily o 6,1 mld. Kč.

Porovnání příjmů obcí a DSO za 1. pololetí 2005 a 2006

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2005	Rozpočet 2006		Skutečnost k 30.6.2006	% plnění	Index 06/05
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Daňové příjmy	58 690,6	131 400,0	131 400,0	64 795,0	49,3	110,4
z toho :						
Daň z příjmů fyzických osob	17 080,6	37 000,0	37 000,0	15 741,2	42,5	92,2
Daň z příjmů právnických osob	13 571,1	31 900,0	31 900,0	17 746,6	55,6	130,8
Daň z přidané hodnoty	19 524,9	46 400,0	46 400,0	22 455,0	48,4	115,0
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	6 800,7	11 000,0	11 000,0	7 025,8	63,9	103,3
Daň z nemovitostí	1 709,8	5 100,0	5 100,0	1 821,9	35,7	106,6
Ostatní daňové příjmy	2,7			4,0		148,1
II. Nedaňové příjmy (po konsolidaci)	11 760,8	22 900,0	22 900,0	11 779,4	51,4	100,2
III. Kapitálové příjmy	5 823,3	12 500,0	12 500,0	6 715,0	53,7	115,3
Vlastní příjmy (po konsolidaci)	76 274,7	166 800,0	166 800,0	83 289,4	49,9	109,2
IV. Přijaté dotace (po konsolidaci)	27 321,7	67 298,3	69 924,3	31 143,8	44,5	114,0
Příjmy celkem po opravě (po konsolidaci)	103 595,8	234 098,3	236 724,3	114 433,1	48,3	110,5

Daň z příjmů fyzických osob dosáhla ke konci sledovaného období výše 15,7 mld. Kč, což je 42,5 % celoročního rozpočtovaného objemu.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků činila ke konci června 11,6 mld. Kč, tj. plnění rozpočtu po změnách na 48,9 %. Ve srovnání s pololetím minulého roku se výnos daně zvýšil o 0,3 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti je vykazována v účetnictví obcí v objemu 3,5 mld. Kč, tj. plnění 28,8 %. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se výnos daně snížil o 1,7 mld. Kč.

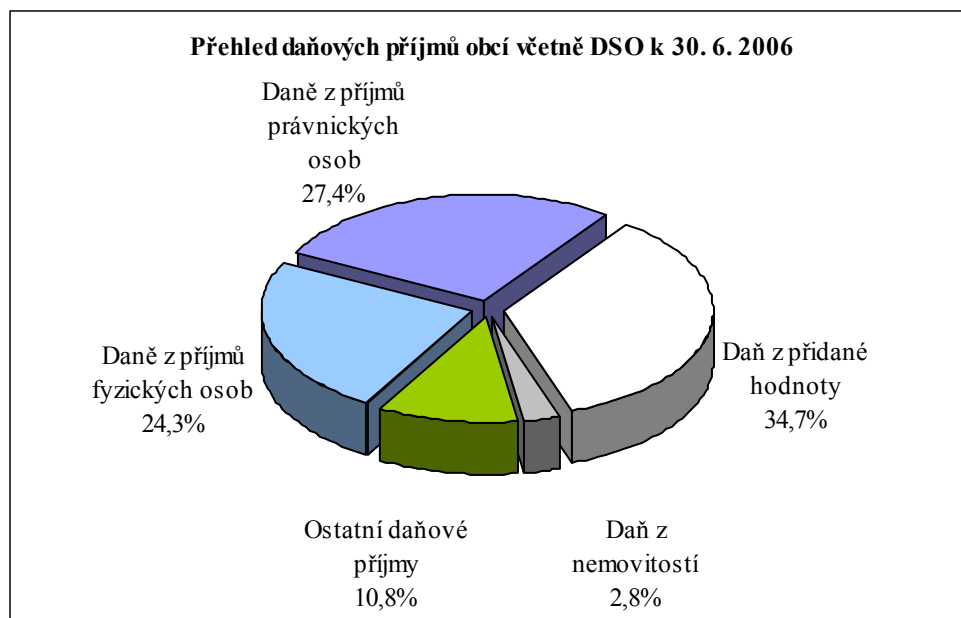
Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů zahrnuje daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů a daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby, nelze-li je oddělit od inkasa daně z kapitálových výnosů. V prvním pololetí získaly obce příjmy z této daně 0,7 mld. Kč, což je o 0,1 mld. Kč více proti předchozímu období.

Daň z příjmů právnických osob byla zaúčtována u obcí v objemu 17,7 mld. Kč, což je ve srovnání s pololetím minulého roku o 4,1 mld. Kč více a představuje plnění rozpočtu po změnách na 55,6 %. Z toho činí daň z příjmů právnických osob 12,2 mld. Kč, tj. plnění na 46,6 %, v absolutním vyjádření byl výnos této daně vyšší o 3,7 mld. Kč. Pozitivní vývoj inkasa daně je způsoben především díky pokračující restrukturalizaci podniků, pozitivnímu vlivu vstupu do EU na příliv zahraničních firem, pokračujícímu ekonomickému růstu a dlouhodobému efektu legislativních úprav.

Výnos daně z příjmů právnických osob za obce, kde poplatníkem je obec, činí ve sledovaném období 5,6 mld. Kč a je zhruba o 0,4 mld. Kč vyšší. Jedná se o podnikatelské aktivity obcí, kdy obce jsou plátcí daně, daň neodvádějí, pouze ji promítají ve svém účetnictví.

Daň z přidané hodnoty, která je další sdílenou daní obcí a státního rozpočtu činila u obcí 22,5 mld. Kč a byla o 3,0 mld. Kč vyšší proti prvnímu pololetí minulého roku. Daň z přidané hodnoty je stejně jako u krajů objemově nejvýznamnějším daňovým příjmem a podílí se více než jednou třetinou na celkových daňových příjmech obcí.

Graf č.2

Do daňových příjmů jsou zahrnuty i **poplatky a odvody v oblasti životního prostředí**, které představují povinnou platbu za využívání životního prostředí, jako např. poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, poplatky za znečišťování ovzduší, poplatky za uložení odpadů, poplatek za likvidaci komunálního odpadu, odvody za odnětí půdy zemědělskému půdnímu fondu a poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa. Plnění ve výši 3,4 mld. Kč zůstává zhruba na úrovni minulého období.

Položka **místní poplatky z vybraných činností a služeb** zahrnuje především místní poplatky ukládané za účelem zdanění (často i regulace) určité aktivity či vyjadřující určité místní specifikum. Jedná se např. o poplatky ze psů, za lázeňský a rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství, ze vstupného, z ubytovací

kapacity, poplatků za povolení k vjezdu do vybraných míst, poplatků za provozovaný výherní hrací přístroj a poplatků za zhodnocení stavebního pozemku. Plnění ve výši 1,3 mld. Kč zůstává na úrovni minulého srovnatelného období.

Do položky **ostatní odvody z vybraných činností a služeb** byly zahrnuty odvody části výtěžku z provozování loterií a jiných podobných her na veřejně prospěšné účely. Na odvodech bylo vybráno 0,6 mld. Kč.

Součástí daňových příjmů jsou **správní poplatky**, které zahrnují poplatky stanovené zákonem o správních poplatcích za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. Na poplatcích bylo vybráno 1,7 mld. Kč.

Daň z nemovitostí je vykazována v účetnictví obcí ve výši 1,8 mld. Kč. Rychlejší plnění této příjmové položky (plnění rozpočtu na 35,7 %) se jako každoročně očekává v průběhu třetího čtvrtletí, kdy budou zpracována všechna daňová přiznání.

Nedaňové příjmy dosáhly ke konci června výše 11,8 mld. Kč a zůstaly na úrovni minulého období.

Objemově nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů jsou příjmy z pronájmu majetku, která dosáhla výše 4,0 mld. Kč a zůstala na úrovni minulého roku. Jedná se zejména o příjmy z nájemného samotných pozemků, z nájemného budov a jejich částí a příjmy z pronájmu movitých věcí.

Položka příjmy z vlastní činnosti se proti roku minulému zvýšila o 0,1 mld. Kč a příjmy dosáhly výše 2,5 mld. Kč. Tato položka zahrnuje příjmy spojené s poskytováním veřejných služeb, za které je inkasován určitý poplatek (např. příjmy za úhrady příspěvku rodičů na částečnou úhradu neinvestičních nákladů při pobytu dětí v jeslích, mateřských školách, uměleckých školách, školních družinách, klubech, za odvoz komunálních odpadů zpoplatňovaných na základě smluvního vztahu s majiteli nemovitostí, příjmy inkasované za poskytování informací podle zákona č. 106/99 Sb., o svobodném přístupu k informacím). Položka zahrnuje i příjmy za úplatné využití komunikací a příjmy za vstup na cizí pozemky.

Na příjmech z úroků bylo inkasováno 1,6 mld. Kč a proti minulému období vzrostly o 0,3 mld. Kč. Vývoj této položky je spojen s kapitálovými příjmy, zejména s finančními operacemi obcí na kapitálovém trhu.

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly ke konci prvního pololetí výše 1,6 mld. Kč a zůstávají na úrovni minulého období. Položka zahrnuje např. veškeré příjmy z prodeje neinvestičního majetku, přijaté neinvestiční dary, přijaté pojistné náhrady a přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Kapitálové příjmy dosáhly výše 6,7 mld. Kč a proti pololetí předchozího roku se zvýšily o 0,9 mld. Kč. Více než čtyři pětiny takto získaných příjmů činily příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a veškeré zvýšení kapitálových příjmů jde na vrub této položky.

Vlastní příjmy obcí se na celkových příjmech podílejí 72,8 %, což je o 0,8 % méně proti prvnímu pololetí roku 2005, v absolutním vyjádření se ale vlastní příjmy zvýšily o 7,0 mld. Kč. Zbývající část příjmů obcí tvoří přijaté dotace ze státního rozpočtu, dotace ze státních fondů, dotace od krajů, dotace z Národního fondu a převody z vlastních fondů.

Obce ve svých příjmech vykázaly **dotace ze státního rozpočtu a Národního fondu** ve výši 23,8 mld. Kč a ze **státních fondů** ve výši 1,4 mld. Kč. Podíl přijatých dotací na celkových příjmech činil v hodnoceném období 22,0 %.

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí pro rok 2006 je definován finančním vztahem státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančním vztahem k rozpočtu hlavního města Prahy, ostatními dotacemi z kapitoly Všeobecná pokladní správa a dotacemi z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Vztah státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích pro rok 2006 je ve schváleném rozpočtu definován ve výši 24,7 mld. Kč (příloha č. 7 k zákonu č. 543/2005 Sb.) a finanční vztah k rozpočtu hl. m. Prahy ve výši 1,7 mld. Kč (příloha č. 8 k zákonu č. 543/2005 Sb.).

Do finančních vztahů k rozpočtům obcí a hl. m. Prahy se v roce 2006 promítly dvě metodické změny. První změnou je nová metodika výpočtu příspěvku na výkon státní správy, druhou změnou je vytvoření samostatného finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy.

Soubor dotací ze státního rozpočtu zahrnutý ve vztahu státního rozpočtu k rozpočtům obcí v úhrnech po jednotlivých krajích a finančního vztahu k rozpočtu hl. m. Prahy je určen na částečnou úhradu neinvestičních výdajů ve školství, zdravotnictví, ústavech sociální péče a domovech důchodců, a to pouze pro příspěvkové organizace, případně organizační složky zřizované obcemi.

Příspěvek na výkon státní správy je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy. Použitím nové metodiky dochází ke sjednocení výpočtu příspěvku pro všechny typy působností obcí. Postavení hl. m. Prahy při výkonu státní správy je specifické, neboť hl. m. Praha vykonává jak státní správu, která podle zákona přísluší obcím, tak i státní správu, jejíž výkon zajišťují kraje.

Dalšími dotacemi jsou dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů obcím a ostatní činnosti v oblasti sociálních služeb a dotace na dávky sociální péče.

Celkem bylo obcím k 30. červnu uvolněno v rámci finančního vztahu v měsíčních splátkách 13,0 mld. Kč, tj. 52,7 % rozpočtu po změnách, hl. m. Praze bylo uvolněno 0,9 mld. Kč, tedy také 52,7 % rozpočtu po změnách.

Dalšími dotacemi ze státního rozpočtu jsou dotace investičního i neinvestičního charakteru, které jsou obcím uvolňovány v průběhu roku. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa byly obcím uvolněny dotace na příspěvek na výkon státní správy pro obce s rozšířenou působností a na dořešení podmínek pro výkon státní správy, na zabezpečení výkonu agend řidičů, na vydávání pasů s biometrickými údaji a na volby do Parlamentu ČR. Dále byly uvolněny prostředky na protiradonová opatření; na zabránění vzniku, rozvoje a šíření TBC, na prevenci kriminality na místní úrovni, na likvidaci nepoužitých léčiv, na řešení havarijního stavu města Terezín a na technickou podporu pilotního projektu PPP „Sportovní areál Ponava“. Pro hl. m. Prahu byly navíc poskytnuty prostředky na zabezpečení provozu ochranných systémů dopravních staveb a bezpečnost cestujících v metru, na poštovné a na zabezpečení agendy státní sociální podpory.

Dále byly obcím poskytnuty účelové dotace na realizaci programu Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství, Podpora rozvoje a obnovy regionální infrastruktury a Technická opatření v pásmech ochrany vod. Celkem obce přijaly do svých pokladen účelové finanční prostředky z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši 1,2 mld. Kč.

Kromě dotací z kapitoly VPS a OSFA byly z rozpočtů ostatních ústředních orgánů státní správy do rozpočtu obcí převedeny další finanční prostředky v souladu se schválenými programy na rok 2006. Prostřednictvím těchto dotací se realizují významné programy, které přispívají k rozvoji municipální infrastruktury. Obce přijaly k 30. červnu z rozpočtů ústředních orgánů státní správy finanční prostředky v celkové výši cca 7,6 mld. Kč, což představuje nárůst o 1,5 mld. Kč oproti stejnému období předchozího roku. Na tomto nárůstu se zvýšenou měrou podílí investiční dotace v rámci programů pomoci z Evropské unie zaměřené na podporu regionálního rozvoje.

Finanční prostředky přijaté z **Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy** činily 4,9 mld. Kč, značná část těchto účelových prostředků zahrnuje přímé náklady na vzdělávání, dotace na soukromé školy, podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vzdělávacími zařízeními zřizovanými kraji a státní informační politiku.

Z dalších prostředků byly podpořeny programy v oblasti protidrogové politiky, sociální prevence a prevence kriminality a projektů romské komunity apod.

Obce přijaly z kapitoly **Ministerstva pro místní rozvoj** účelové dotace ve výši 1,2 mld. Kč, tj. o 0,8 mld. Kč více oproti stejnému období předchozího roku. Investiční prostředky byly použity především v rámci programů Výstavba nájemních bytů a technické infrastruktury ve vlastnictví obcí a Výstavba podporovaných bytů. Další prostředky směřovaly na podporu regionálního rozvoje, na řešení ochrany majetku obcí před povodní, na příspěvky a dotace k hypotečním úvěrům na bytovou výstavbu, na obnovu místních komunikací, podporu rozvoje cestovního ruchu, podporu rozvoje lázeňství apod. V rámci programů předvstupní pomoci z Evropské unie Phare 2003 a Iniciativy společenství INTERREG IIIA byla podpořena regionální přeshraniční spolupráce (cyklostezky, spolupráce vzdělávacích institucí, zlepšení dopravní infrastruktury apod.). Priority Společného regionálního operačního programu se týkaly například podpory regenerace a revitalizace vybraných měst, podpory rozvoje cestovního ruchu apod.

Tabulka č. 5

**Přehled o přijatých dotacích a půjčkách obcemi a DSO
z rozpočtů jednotlivých kapitol a ze státních fondů k 30.6.2006**

v mil. Kč

Kapitola	Celkem	z toho:		
		Neinvestiční	Investiční	Půjčky
Poslanecká sněmovna Parlamentu	0,3	0,3		
Úřad vlády ČR	12,9	12,9		
Ministerstvo obrany	0,9	0,9		
Ministerstvo práce a sociálních věcí	479,7	424,6	55,1	
Ministerstvo vnitra	15,6	2,4	13,2	
Ministerstvo životního prostředí	515,7	2,0	513,7	
Ministerstvo pro místní rozvoj	1 205,9	104,1	1 101,8	
Ministerstvo průmyslu a obchodu	89,9	37,6	52,3	
Ministerstvo zemědělství	235,7	58,2	177,5	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	4 935,8	4 931,1	4,7	
Ministerstvo kultury	60,4	45,2	15,2	
Ministerstvo zdravotnictví	38,3		38,3	
Ministerstvo informatiky	0,1		0,1	
Akademie věd	0,1	0,1		
Národní fond	1 123,7	35,0	1 088,7	
Operace státních finančních aktiv	6,2	4,2	2,0	
Všeobecná pokladní správa	15 133,0	14 620,5	509,5	3,0
Státní zemědělský intervenční fond	1,2	1,2		
Státní fond životního prostředí	682,5	30,2	566,5	85,8
Státní fond dopravní infrastruktury	138,1	20,9	117,2	
Státní fond rozvoje bydlení	649,8	23,4	594,7	31,7
Státní fond pro podporu a rozvoj č.kinematografie	0,7		0,7	
Státní fond kultury	0,3	0,3		
C e l k e m	25 326,8	20 355,1	4 851,2	120,5

Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytlo obcím účelové dotace ve výši 0,5 mld. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti a na podporu neziskových subjektů poskytujících sociální služby pro osoby se zdravotním postižením a seniory. Investiční prostředky směřovaly do Programu pořízení a technická obnova majetku ve správě ústavů sociální péče a byly určeny na odstranění předhavarijních a havarijních stavů zařízení sociální péče včetně domovů důchodců v působnosti územních orgánů formou rekonstrukcí a modernizací.

Z rozpočtu **Ministerstva zemědělství** byly uvolněny obcím během pololetí finanční prostředky ve výši 0,2 mld. Kč. Převážná část dotací směřovala do oblasti investic na výstavbu a technickou obnovu vodovodů a úpraven vod, čistíren, kanalizací a v rámci programu Státní pomoc při obnově území postiženého povodní v roce 2002. Neinvestiční přijaté dotace byly určeny pro obce především na hospodaření v lesích a na obnovu lesních porostů.

Obce přijaly z rozpočtu **Ministerstva kultury** dotace zejména na Program regenerace městských památkových rezervací a v rámci Programu na podporu profesionálních divadel, stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů apod. V investiční oblasti se jednalo o opravy a rekonstrukce významných kulturních objektů. Z kapitoly **Ministerstva zdravotnictví** byla obcím největší část finančních prostředků uvolněna v investiční oblasti na rekonstrukci a obnovu materiálně technické základny regionálních zdravotnických zařízení.

Významný zdroj příjmů některých obcí představují dotace a půjčky ze státních fondů. Obce přijaly k 30.červnu 2006 finanční prostředky ve výši 0,7 mld. Kč ze **Státního fondu životního prostředí**. Největší část prostředků směřovala k ochraně vod a ovzduší, především se jednalo o realizaci opatření k ochraně zdrojů pitné vody, rozšíření obecních čistíren odpadních vod, rozšíření kanalizačních systémů, výstavbu veřejných částí přípojek a STL plynovodů. Ze **Státního fondu rozvoje bydlení** byly obcím poskytnuty účelové dotace a půjčky ve výši 0,6 mld. Kč především na výstavbu obecních nájemních bytů, na výstavbu nájemních bytů v obcích pro nízkopříjmové skupiny obyvatel a na výstavbu bytů v domech s pečovatelskou službou. Ze **Státního fondu dopravní infrastruktury** získaly obce účelové prostředky ve výši 0,1 mld. Kč na financování dopravní infrastruktury v příslušných oblastech.

V průběhu 1. pololetí 2006 získaly obce do svých rozpočtů dotace z **Národního fondu** v objemu 1,1 mld. Kč, což představuje nárůst o 0,7 mld. Kč oproti srovnatelnému období předchozího roku. Finanční prostředky směřovaly především do oblasti životního prostředí na obnovu vodárenství a odpadních vod, dále na obnovu dopravy, na sanaci povodní postižených oblastí, na ochranu kulturního

dědictví, na vzdělávání, regenerace a revitalizace vybraných měst, podporu rozvoje cestovního ruchu apod.

Celkové výdaje obcí dosáhly ke konci prvního pololetí výše 106,3 mld. Kč, tj. plnění ve výši 43,5 %. Celkové výdaje obcí se zvýšily proti srovnatelnému období o 8,2 mld. Kč.

Tabulka č. 6

Porovnání celkových výdajů obcí a DSO v 1. pololetí 2005 a v 1. pololetí 2006

v mil. Kč

Ukazatel	Skutečnost k 30.6.2005	Rozpočet 2006		Skutečnost k 30.6.2006	% plnění	Index 06/05
		schválený	po změnách			
1	2	3	4	5	6	7
I. Běžné výdaje (po konsolidaci)	73 817,5	158 969,5	159 283,1	79 714,3	50,0	108,0
II. Kapitálové výdaje (po konsolidaci)	24 239,8	82 705,7	85 018,1	26 577,8	31,3	109,6
Výdaje celkem (po konsolidaci)	98 057,3	241 675,2	244 301,2	106 292,1	43,5	108,4
Saldo příjmů a výdajů (po konsolidaci)	5 538,5	-7 576,9	-7 576,9	8 141,0		147,0

Běžné výdaje obcí tvoří 75,0 % celkových výdajů obcí. K 30. červnu běžné výdaje dosáhly objemu 79,7 mld. Kč a představují nárůst proti stejnému období minulého roku o 5,9 mld. Kč.

Největší položkou, která tvoří téměř čtvrtinu běžných výdajů (19,0 mld. Kč) nezbytných pro chod obcí a jejich organizací, byl nákup vody, paliv, energie, služeb a ostatních nákupů. V porovnání se stejným obdobím minulého roku je patrné, že dochází k nárůstu čerpání finančních prostředků pro tyto účely (v absolutní hodnotě jde o nárůst o 1,5 mld. Kč).

Pokles výdajů ve výši 1,3 mld. Kč byl zaznamenán na druhé objemově největší položce neinvestiční transfery příspěvkovým a jiným organizacím, v absolutním vyjádření dosáhla výše 14,9 mld. Kč.

Součástí běžných výdajů jsou i neinvestiční transfery obyvatelstvu, zejména sociální dávky, které v prvním pololetí dosáhly u obcí částky 8,1 mld. Kč (ve stejném období minulého roku 7,7 mld. Kč). Sociální dávky jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu.

Jedním ze zdrojů čerpání běžných výdajů obcí byla dotace v rámci finančního vztahu státního rozpočtu k obcím, její součástí byly dotace na dávky sociální péče, příspěvek na výkon státní správy a příspěvek na financování provozních výdajů základních a mateřských škol a speciálních základních a mateřských škol. Kromě těchto titulů byly v ní rovněž zahrnuty dotace na financování provozních výdajů

domovů důchodců a ústavů sociální péče a vybraných zdravotnických zařízení, která nejsou napojena na soustavu zdravotních pojišťoven.

Dalším zdrojem financování běžných výdajů byly neinvestiční dotace poskytnuté ze státního rozpočtu a ze státních fondů.

V položce běžné výdaje se promítly zejména výdaje na volby do Parlamentu ČR, na aktivní politiku zaměstnanosti a na podporu neziskových subjektů poskytujících sociální služby občanům se zdravotním postižením a seniorům. Kromě toho obce čerpaly běžné výdaje na realizaci programů v oblasti památkové péče a na regeneraci městských památkových rezervací, na projekty financované z prostředků Národního fondu, na vzdělávání.

Kapitálové výdaje obcí se podílely na celkových výdajích 25,0 %, ve srovnání se stejným obdobím minulého roku se v absolutním vyjádření jedná o nárůst o 2,4 mld. Kč. Úhrnný objem kapitálových výdajů obcí dosáhl ve sledovaném období částky 26,6 mld. Kč.

Zdrojem financování kapitálových výdajů byly i dotace ze státního rozpočtu. Jedná se zejména o dotace poskytnuté na výstavbu a technickou obnovu školských a zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče, na výstavbu nájemních bytů, na akce související s ochranou životního prostředí, na budování infrastruktury a na výstavbu a obnovu silniční sítě, na revitalizaci říčních systémů. Zdrojem kapitálových výdajů obcí jsou rovněž dotace poskytnuté obcím z rozpočtů státních fondů, zejména na realizaci projektů v oblasti životního prostředí a na realizaci záměrů v oblasti bytové politiky.

Většinu kapitálových výdajů financovaly obce ze svých zdrojů, z těchto prostředků realizovaly investiční akce související především s jejich infrastrukturou.

4. Zadluženost

Obce vykázaly ke konci prvního pololetí roku 2006 **celkový dluh ve výši 81,0 mld. Kč** a proti skutečnosti roku 2005 došlo k nárůstu ve výši 2,5 %, tj. zvýšení o 2,0 mld. Kč.

Tabulka č. 7

Souhrnné údaje o zadluženosti obcí ČR

Ukazatel	(v mld. Kč)													
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	k 30.6. 2006
úvěry	2,5	4,9	8,7	11,6	13,5	18,0	17,6	18,4	22,6	27,3	35,2	38,5	43,7	44,4
komunální obligace		7,6	8,5	11,9	13,2	11,9	10,9	10,1	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	25,6
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,9	1,8	3,1	4,8	7,7	9,1	11,5	12,5	12,4	12,6	13,5	12,4	11,8	11,0
celkem	3,4	14,3	20,3	28,3	34,4	39,0	40,0	41,0	48,3	55,8	70,4	74,8	79,0	81,0

V celkovém objemu zadluženosti obcí jsou zahrnuty bankovní úvěry od peněžních ústavů, výnosy emitovaných komunálních dluhopisů a návratné finanční výpomoci a půjčky ze státního rozpočtu a ze státních fondů (Státní fond životního prostředí, Státní fond rozvoje bydlení).

Obce vykázaly, že v průběhu prvního pololetí roku 2006 přijaly půjčky ve výši cca 4,1 mld. Kč (to je o 40 mil. Kč méně než ve stejném období minulého roku) a současně uhradily splátky ve výši 4,1 mld. Kč (to je o 0,7 mld. Kč více než ke konci prvního pololetí roku 2005). Saldo půjček za sledované období činilo – 18,9 mil. Kč, to znamená, že obce nepatrně více půjčky splácely než čerpaly.

Úvěry, které obce přijaly od peněžních ústavů, byly tak jako v minulých letech i nadále směřovány především na akce související s ochranou životního prostředí a na rozvoj infrastruktury. Úvěry mají ve struktuře dluhu obcí nejvyšší váhu a jejich podíl se postupně zvyšuje a naopak klesá význam ostatních dluhových nástrojů, tj. návratných finančních výpomocí a půjček ze státního rozpočtu a státních fondů. Nárůst na položce komunálních obligací je způsoben zaúčtováním kursových rozdílů a je vykázan pouze u měst, která v minulém období emitovala komunální obligace.

Tabulka č. 8

Údaje o zadluženosti obcí ČR bez statutárních měst

(v mld. Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	k 30.6. 2006
úvěry	3,8	6,3	9,9	12,7	14,4	12,9	13,4	14,3	16,5	18,4	19,8	22,0	22,7
komunální obligace	0,3	0,9	1,6	1,6	1,4	0,9	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	1,4	2,7	4,2	6,5	7,6	9,8	10,2	9,8	9,7	9,6	9,1	8,6	7,9
Celkem	5,5	9,9	15,7	20,8	23,4	23,6	24,1	24,1	26,2	28,0	28,9	30,6	30,6

Hlavní město Praha, města Plzeň, Brno a Ostrava (dále jen „statutární města“) vykázala zadluženost ke konci prvního pololetí ve výši 50,4 mld. Kč. Ve sledovaném období žádné město neemitovalo komunální obligace. Vývoj zadluženosti statutárních měst je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 9

Údaje o zadluženosti statutárních měst

(v mld. Kč)

Ukazatel	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	k 30.6. 2006
úvěry	1,1	2,4	1,7	0,8	3,6	4,7	5,0	8,3	10,8	16,8	18,7	21,7	21,7
komunální obligace	7,3	7,6	10,3	11,6	10,5	10,0	9,6	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	25,6
přijaté finanční výpomoci a ostatní dluhy	0,4	0,4	0,6	1,2	1,5	1,7	2,3	2,6	2,9	3,9	3,3	3,2	3,1
Celkem	8,8	10,4	12,6	13,6	15,6	16,4	16,9	24,2	29,6	42,4	45,9	48,4	50,4

Kraje vykázaly ve sledovaném období zadluženost ve výši 4,0 mld. Kč, z toho úvěry činily 3,2 mld. Kč a návratné finanční výpomoci 0,8 mld. Kč. V současné době již některé kraje uzavřely úvěrové smlouvy s Evropskou investiční bankou a čerpají od ní finanční prostředky, některé kraje projednávají možnost přijetí úvěru od

Evropské investiční banky. Předpokládají, že tyto finanční prostředky použijí na kofinancování investic v oblasti komunální dopravní infrastruktury.

Dobrovolné svazky obcí vykázaly ke konci sledovaného období zadluženost ve výši 1,9 mld. Kč a získané prostředky použily na financování především plynofikací, kanalizací, vodovodů a čističek odpadních vod.

V souladu s usnesením vlády č. 346/2004 o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby Ministerstvo financí průběžně sleduje vývoj tohoto ukazatele. Z údajů, které jsou obce a kraje povinny předkládat pro vypracování návrhu státního rozpočtu a státního závěrečného účtu, Ministerstvo financí zajistilo propočty ukazatele dluhové služby. Dopisem ministra financí byly dotčené obce upozorněny na překročení ukazatele nad hranici stanovenou ve výši 30 % a současně byly požádány o sdělení důvodů překročení ukazatele a o přijatých opatřeních vedoucích k jeho snížení.

Ministerstvo financí, tak jako v předchozích letech, vyhodnotí vyžádané podklady a zváží všechny skutečnosti, které vedly k překročení dané hranice. Přitom budou brány do úvahy tzv. zohledňující ukazatele, kontokorentní účet, revolvingový úvěr, jednorázová splátka úvěru nebo půjčky, zapojení do programů Phare, Sapard a strukturálních fondů, zadluženost vzniklá z důvodu odstranění škod po povodni a přijetí hypotečního úvěru na obecní bytovou výstavbu.

Je pravděpodobné, že nastartování regulace zadluženosti obcí vedly obce k posouzení rizik a k obezřetnějšímu rozhodování o přijímání dalších úvěrů.